

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

١٣٥٩

*****

مرکزآموزش تربیت بدنی و علوم ورزشی
پایان نامه تحصیلی

عنوان

اثر دودوام گرم کردن بر نتایج آزمونهای آمادگی جسمانی در
قهرمانان رشته والیبال شهرستان ملایر

استاد راهنما:

دکتر خسرو ابراهیم

استاد مشاور:

عیسی کاتوزیان

ذکارش:

قاسم زنگنه

خرداد ۱۳۷۹

۴۳۰۳۹

*****

این پژوهش با همکاری و مساعدت مادی و معنوی دفتر تحقیقات و آموزش حوزه معاونت فرهنگی و آموزشی سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران انجام شده است.

تقدیم به ارواح پاک پدر و جرادر جزر کوارم اولین

معلمین زندگیم

۹

تقدیم به فرزندم کیمیا

و همسر خوبم که با صبوری و شکیباتی و تحمل

سختیها راه را برمی هموار نمودند.

تشکر و قدر داذ

جدینوسياه ذهایت سپاسگزاری و قدردانی خود را از
جناب آقای دکتر خسرو ابراهيم (استاد راعم) که با راهنمایی های
خرده ندانه و ارزشمند شان این جناب را در تنظیم پایان
نامه یاری فرمودند . ابراز می دارم . همچنین از جناب
آقای عیسی کاتوزیان (استاد مشاور) که در همه حال با
مشاور تها کرانه قیمت شان راه کشاو حل مشکلاتم در به
پایان رساندن پایان نامه بودند تشکر و قدر دانی
می نمایم .

از جناب آقای هوشنگ سلیمانی مدیر کل محترم دفتر
تحقیقات و آموزش و جناب آقای بهرام حاج هادی مدیر
کل محترم مرکز آموزش و تربیت هرجی و همکاران
محترمشان و همکاران و وزرشکاران والیبالیست
شهرستان هلیز که در راه تهیه و تنظیم پایان نامه
صومیمانه همکاری و همساعدت داشته اند تقدیر و تشکر و
سپاسگزاری می نمایم .

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول	" طرح تحقیق "
* مقدمه	۲
* بیان مسئله تحقیق	۴
* ضرورت و اهمیت تحقیق	۵
* اهداف تحقیق	۶
* متغیرهای تحقیق	۷
* فرضیه های تحقیق	۸
* محدودیتهای تحقیق	۸
* روش اجرای تحقیق	۹
* روش آماری	۱۰
* واژه های تحقیق	۱۱
فصل دوم	" ادبیات تحقیق "
* مقدمه	۱۳
* تعریف و اهمیت گرم کردن	۱۴
* روشهای گرم کردن	۱۶
* اثرات و دلایل گرم کردن	۲۰
* گرم کردن و نقش آن در کاهش و پیشگیری آسیبها	۲۲
* شدت و مدت و روش مطلوب گرم کردن	۲۳
* فاصله زمانی مطلوب بین پایان گرم کردن و شروع فعالیت اصلی	۲۹

عنوان

صفحه

* گرم کردن و سازگاری ثانویه.....	۳۰
* اثرات سودمند گرم کردن.....	۳۱
* اثر گرم کردن برابرخی فاکتورهای آمادگی جسمانی و.....	۳۲
* مدت زمان مناسب برای گرم کردن ورزشکاران.....	۳۵

فصل سوم

روش تحقیق

* مقدمه.....	۳۷
* جامعه آماری.....	۳۸
* نمونه های تحقیق.....	۳۸
* متغیرهای وابسته تحقیق.....	۳۸
* ابزار اندازه گیری تحقیق.....	۳۹
* روش اجرا آزمونها.....	۴۱
* روش آماری.....	۴۷

فصل چهارم

نتایج آماری یافته های تحقیق

* مقدمه.....	۴۹
* جداول نتایج آزمونها در هر مرحله از آزمون.....	۵۰
* نمودارهای مقایسه نتایج در هر مرحله از آزمون.....	۵۸
* آزمون فرضیه ها.....	۶۲

عنوان

صفحه

نتائج تحقیق

فصل پنجم

۶۷.....	* مقدمه
۶۸.....	* نتایج تحقیق
۶۸.....	* بحث نتیجه گیری
۷۰	* پیشنهادات
۷۲.....	* فهرست منابع

فهرست جداول و نمودارها

	عنوان	
صفحه		
۵۰	«جدول میانگین مشخصات فردی آزمودنیها	
۵۱	* نتایج آزمونهای آمادگی جسمانی در مرحله اول	
۵۲	دوم	*
۵۳	سوم	*
۵۴	چهارم	*
۵۵	پنجم	*
۵۶	ششم	*
۵۷	«جدول مقایسه میانگین آزمونهای آمادگی جسمانی در مراحل شش گانه	
 * * * * *		
۵۸	* نمودار مقایسه نتایج آزمون پرش طرفین در مراحل شش گانه	
۵۹	عمودی	*
۶۰	دو رفت و برگشت 4×9	*
۶۱	دو ۶۳ متر در مراحل شش گانه	*

چکیده تحقیق:

عنوان:

اثر و دوام گرم کردن بر نتایج آزمونهای آمادگی جسمانی در ورزشکاران والیبالیست مرد شهرستان ملایر

**استاد راهنمای: دکتر خسرو ابراهیم
استاد مشاور: عیسی کاتوزیان
دانشجو: قاسم زنگنه**

با توجه به دستاوردهای متعدد پژوهشگران درباره تاثیرات و دوام گرم کردن روی چگونگی اجرای فعالیتهای ورزشی، هنوز دلایل و مدارک کافی درباره دوام گرم کردن ارائه نشده است به همین دلیل لزوم اجرای گرم کردن پیش از فعالیت اصلی و اینکه چه مدت زمان، وقفه بین گرم کردن و اجرای فعالیت اصلی منجر به اجرای مطلوب می‌گردد موجب شد تا محقق جهت پاسخگویی به سوالات تحقیق، با انتخاب تصادفی بیست و پنج نفر از ورزشکاران والیبالیست و انجام آزمونهای پرش عمودی، پرش جفت طرفین، دورفت و برگشت 9×4 و دو ۳۶ متر در شش مرحله متفاوت از نظر فواصل زمانی بین گرم کردن و اجرای آزمونها (بدون گرم کردن - بلاfaciale بعد از گرم کردن و ۵ و ۱۰ و ۲۰ دقیقه استراحت پس از گرم کردن) و پس از ثبت و جمع آوری نتایج حاصل از هر مرحله از آزمون با استفاده از محاسبات آمار توصیفی و روش تحلیل واریانس و آزمون F توسط نرم افزار Spss با توجه به فرضیات تحقیق به نتایج حاصله ذیل دست یابد:

- اختلاف معنی داری بین نتایج آزمون پرش طرفین قبل از گرم کردن و ۵ مرحله بعد از گرم کردن مشاهده گردید.
- اختلاف معنی داری بین نتایج آزمون پرش عمودی قبل از گرم کردن و ۵ مرحله بعد از گرم کردن مشاهده نگردید.
- اختلاف معنی داری بین نتایج آزمون دورفت و برگشت 9×4 قبل از گرم کردن و ۵ مرحله بعد از گرم کردن مشاهده نگردید.
- اختلاف معنی داری بین نتایج آزمون دو ۳۶ متر قبل از گرم کردن و ۵ مرحله بعد از گرم کردن مشاهده نگردید.

فصل اول

- مقدمه

- بیان مسئله تحقیق

- ضرورت و اهمیت تحقیق

- اهداف تحقیق

- متغیرهای تحقیق

- فرضیه های تحقیق

- محدودیتهای تحقیق

- ابزار اندازه گیری

- روش اجرای تحقیق

- روش آماری

مقدمه

تحولات چشمگیر قرن اخیر در زمینه های مختلف علمی بیانگر تلاش انسان برای بهتر زیستن است از آنجائیکه در ورزش بهتر بودن یک اصل مهم تلقی می شود ، لذا بدیهی است که علوم ورزشی با استفاده از دستاوردهای پیشرفتہ تکنولوژی و علوم زیستی، حرکتی ، روانی همچون فیزیولوژی ، بیومکانیک ، تغذیه ورزشی و روانشناسی و... بایستی در روند تحولات قرار گیرد .

نقش سازنده تربیت بدنی و ورزش در تامین بهزیستی و سلامت جسمانی و روانی طبقات مختلف بویژه نسل جوان در راستای اهداف تعلیم و تربیت جامعه از دیدگاه بزرگان علوم تربیتی آشکار و تاکید شده است و تحقق این مهم بر پایه برنامه ریزیهای اصولی و محاسبات واقع بینانه علمی میسور می باشد .

آگاهی مربیان از دستاوردهای علوم در زمینه تربیت بدنی منوط به وجود کتب و نشر آثار علمی در امر تربیت بدنی می باشد تا در خدمت رفع نیازهایی از جامعه واقع شود . امروزه پیشرفتها و تحولات چشمگیر ورزش و شکسته شدن مکرر رکوردها را باید مدیون ملاشی‌های گسترده متخصصین و محققین در زمینه علوم مرتبط با تربیت بدنی و ورزش دانست . سالهای است که نحوه آغاز فعالیتهای جسمانی و ورزش توجه بسیاری از کارشناسان را به خود جلب کرده است و طرح شیوه های نوین علمی و عملی جهت افزایش کارآئی دستگاههای مختلف بدن طی اجرای فعالیتهای بدنی جزو رئوس کار محققین و ورزشکاران قرار گرفته است .

برای داشتن اجرای مطلوب در فعالیتهای ورزشی ، تحقیقات بسیاری انجام شده است و به جرات می توان عنوان نمود که موفقیتهای اخیر ورزشکاران ماهر در اجرای مهارت‌های خیره کننده و بدست آوردن رکوردهای دور از انتظار مدیون این پیشرفت است . از جمله عواملی که مورد مطالعه و تحقیق بسیاری از پژوهشگران قرار گرفته چگونگی آماده شدن برای آغاز فعالیتهای ورزشی یا مسابقه است که اصطلاحاً "تمرينات مقدماتی" یا "گرم کردن" (۱) می گویند .

با توجه به مجموعه دستاوردهای محققین در خصوص اثر گرم کردن روی کیفیت و کمیت فعالیتهای ورزشی هنوز مدارک و دلائل کافی برای ضرورت بی چون و چرای آن ارائه نشده و به همین دلیل لزوم اجرای گرم کردن قبل از شروع فعالیتهای اصلی موضوع مورد بحث بین محققین می باشد ولی آنچه مسلم است با وجود تمامی اختلاف نظرها اکثر مربیان معتقدند که ورزشکاران باید پیش از شروع تمرينات سنگین اقدام به انجام تمرينات سبک برای افزایش انعطاف پذیری و آمادگی فیزیولوژیکی بدن خود نمایند .

بیان مسئلله تحقیق :

بیشتر پژوهش‌هایی که درباره تاثیر گرم کردن بر روی فعالیتهای ورزشی انجام شده است نشان می‌دهند که تغییرات فیزیولوژیکی و سوخت و ساز ناشی از گرم کردن سبب افزایش کارآئی سیستمهای بدن و بهبود در بالارفتن کیفیت اجرای مهارت‌های ورزشی می‌شود، گرم کردن موجب کاهش سطح چسبندگی تارهای عضلانی می‌شود و سرعت انقباض و بازگشت به وضعیت استراحت عضله را افزایش می‌دهد و در نتیجه کارآئی عضلات را بالا می‌برد.

با توجه به دستاوردهای متعدد پژوهشگران درباره تاثیرات و دوام گرم کردن روی چگونگی اجرای فعالیتهای ورزشی هنوز مدارک و دلایل کافی برای ضرورت آن ارائه نشده است به همین دلیل لزوم اجرای گرم کردن پیش از فعالیت اصلی و اینکه چه مدت زمانی بین گرم کردن و اجرای فعالیت اصلی منجر به اجرای مطلوب می‌گردد موضوع مورد بحث محققان و بیشتر از آن مریبان و ورزشکاران است ولی با وجود این اختلاف نظرهای موجود بیشتر مریبان معتقدند که ورزشکاران باید پیش از شروع مسابقات و اجرای فعالیتهای ورزشی با انجام تمرینات مقدماتی بدن خود را گرم کنند تا از تاثیرات فیزیولوژیکی و روانی آن برای اجرای مطلوب بهره مند شوند، لذا هدف از انجام این تحقیق پی بردن به تاثیر فاصله زمانی استراحت بین گرم کردن و شروع فعالیت اصلی و همچنین دوام گرم کردن در ورزشکاران رشته والیبال می‌باشد. بیشتر ورزشکاران گرم کردن را در اجرای فعالیتهای تخصصی بسیار لازم می‌دانند زیرا آنان معتقدند که گرم کردن نه تنها در کسب آمادگی جسمی و روانی لازم برای تمرین یا مسابقه کمک بسیاری می‌کند بلکه در کاهش یا جلوگیری از آسیبهای جسمانی در هنگام فعالیت نیز موثر است.

با توجه به فواید و محسنات گرم کردن محقق در صدد است که به سوالات زیر به نحو مقتضی پاسخ بدهد .

- آیا برای بهترین اجرا باید بلافصله پس از گرم کردن فعالیت اصلی را شروع کرد؟
- آیا در صورت نیاز به وقفه بین گرم کردن و اجرای فعالیت اصلی ، اصولاً "مدت زمان این وقفه چه مدت باید باشد تا بهترین نتیجه و اثر بخشی را داشته باشد ؟
- "عموماً" اثر گرم کردن بر روی بدن ، چه مدت باقی می ماند ؟

- ضرورت و اهمیت تحقیق :

در دنیای امروز پژوهشگران رشته های مختلف علوم ، کوله باری از تجربه و یافته های پیشینیان را به دوش می کشند و درجهت رسیدن به یافته های جدید و جدیدتر ، کوچکترین ابهامات را با استفاده از بهترین شیوه های علمی و آزمایشگاهی مورد بررسی قرار می دهند چرا که انجام تحقیقات علمی و آزمایشگاهی برای دستیابی به واقعیتهای نهفته برای هر پدیده ای از ضروری ترین اموری است که بشر امروزی به آن دست می زند . در کشورهای پیشرفته دائماً "تحقیقات دامنه داری درباره عوامل موثر در پیشبرد سطح مهارتها و کاهش زمان رکوردها در رشته های مختلف ورزشی صورت می گیرد ، کاربرد این تحقیقات سبب شده است که امروزه در عرصه ورزش شاهد پیشرفتهای چشمگیری در زمینه زیبائی حرکات و ظهور قدرت ، سرعت ، انعطاف پذیری ، دقت در اجرای مهارتها ، شکسته شدن رکوردها و خلق حرکات جدید باشیم . با توجه به چنین نگرش ژرفی در زمینه تربیت بدنی نباید از کندو کاو غافل شد و برای پی بردن به علل موقیتها در تمرینات ، متغیرهای گوناگون را بیشتر بررسی کنیم .

تاکنون تحقیقات بسیاری در زمینه گرم کردن بر روی اجرای مهارتها ، پیشگیری از